

STRUCTURA COMPETENȚELOR PENTRU RAPORTUL PRIVIND PATRIMONIUL CULTURAL REZUMAT EXECUTIV

Cofinanțat prin
programul Erasmus+
al Uniunii Europene

Cercetarea a fost efectuată în perioada februarie-septembrie 2019 și a inclus trei activități principale: cercetare documentară, cercetare cantitativă (sondaj) și cercetare calitativă (interviuri cu profesioniști). Obiectivele cercetării documentare au fost trecerea în revistă a programelor de pregătire specifice sectorului, centrate pe promovarea, valorizarea, exploatarea, medierea și interpretarea Patrimoniului Cultural în UE, cartografierea părților interesate de sectorul Patrimoniului Cultural / turismului cultural și evaluarea contribuției economice /sociale actuale a patrimoniului în întreaga Europă.

Conform definițiilor proiectului, au fost luate în considerare:

- promovarea patrimoniului sub forma activităților de publicitate privind obiectivele de patrimoniu și monumentele
- valorizarea patrimoniului sub forma unui set de competențe pentru valorificarea unui bun patrimonial, utilizarea productivă a unei resurse, utilizarea sau punerea în practică a unor elemente (un obiect, un proces sau o activitate) astfel încât să fie remunerate financiar sau să genereze valoare;
- exploatarea patrimoniului sub forma acțiunii de utilizare a resurselor patrimoniale și de a obține beneficii din acestea;
- medierea patrimoniului sub forma procedurilor pentru aplanarea disputelor privind patrimoniul cultural;

- interpretarea patrimoniului ca artă a creării unei relații între elementele unui sit sau colecții și crearea sensurilor și cadrul valoric al vizitatorilor;

Lista părților interesate cuprinde informații de contact de la 1205 profesioniști, din cinci categorii:

1. manageri de patrimoniu cultural; manageri de situri UNESCO; manageri de muzee; manageri de fundații culturale; manageri de centre și facilități culturale;
2. personal responsabil cu educația, interpretarea și diseminarea, cum ar fi personal și manageri de diseminare și mobilizare; profesioniști din domeniul tehnologiei și TIC, cum ar fi designeri de experiențe digitale în domeniul patrimoniului cultural și al turismului cultural; curatori; responsabili cu servicii pentru vizitatori; personal pentru mobilizare educațională și comunitară, personal de comunicare și promovare;
3. profesioniști care activează în organizații ce promovează patrimoniul imaterial (ex. alimente, festival tradițional, muzică populară, tradiție orală, meșteșuguri tradiționale etc.);
4. personal de marketing și strângere de fonduri care activează în domeniul patrimoniului cultural și al turismului cultural;
5. profesioniști din cadrul lanțului valoric turistic care în cursul activităților zilnice se ocupă cu promovarea patrimoniului cultural.

+200

RĂSPUNSURI LA
SONDAJ DE CĂTRE
MANAGERI ȘI
PROFESIONIȘTI

53

INTERVIURI CU
EXPERTI / FACTORII
DE DECIZIE

384

PROGRAME ȘI
ACTIVITĂȚI DE
FORMARE DIN 28 DE
ȚĂRI

Cercetarea cantitativă a cuprins un sondaj cu manageri și profesioniști din domeniul Patrimoniului Cultural, în principal din țările din cadrul proiectului, pentru a genera date adecvate care să garanteze faptul că procesele/rezultatele proiectului sunt conforme cu nevoile reale de competențe pentru activitățile din sectorul Patrimoniului Cultural și al turismului cultural. Scopul final al acestei activități a fost atingerea unui număr de cel puțin 200 de chestionare completate pe formulare Google și livrarea unei baze de date și a unui raport de cercetare.

Cercetarea calitativă a cuprins 53 de interviuri cu experți / decidenți din sectorul patrimoniului cultural pentru identificarea nevoilor de competențe din sector și pentru a pune bazele pentru integrarea / sustenabilitatea proiectului.

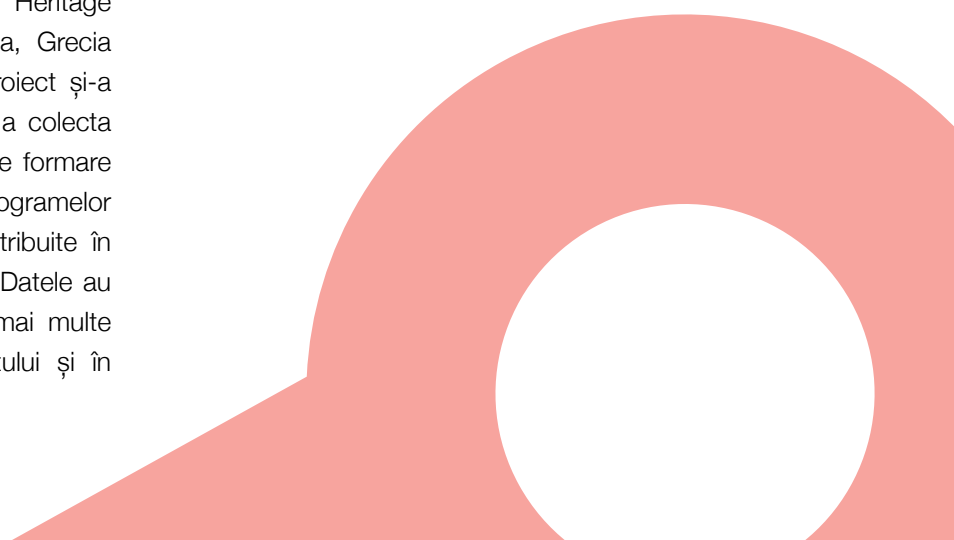
Cercetarea documentară

Cercetarea documentară din cadrul proiectului EU Heritage se bazează pe 384 de cazuri din 28 de state. Datele au fost colectate prin intermediul cercetării online în perioada aprilie-iunie 2019 în 28 de state cu ajutorul partenerilor din cele șapte țări participante în cadrul proiectului EU Heritage (România, Italia, Germania, Malta, Spania, Grecia și Belgia). Fiecare partener implicat în proiect și-a asumat responsabilitatea de a selecta și a colecta informații despre furnizorii de programe de formare și despre principalele caracteristici ale programelor de formare din anumite state ale UE, atribuite în funcție de limba și proximitatea culturală. Datele au fost colectate luându-se în considerare mai multe elemente relevante și obiectivele proiectului și în

conformitate cu cele patru domenii, definite în relație cu următoarele patru grupuri-țintă:

1. Domeniul Management și Organizare: planificarea afacerii; Dezvoltarea organizației, Dezvoltarea profesională a personalului.
2. Domeniul Comunicare și Media: dezvoltarea publicului; Analiza de nevoi a beneficiarilor; strategii de media/ comunicare;
3. Domeniul Inovare: implementarea strategiilor de IT; dezvoltarea internă a sistemelor digitale, aplicații, competențe; departamentul educațional
4. Domeniul trans-sectorial: industrii creative; artiști; operatori de turism cultural; alte IMM-uri sau Start-up-uri; operatori educaționali.

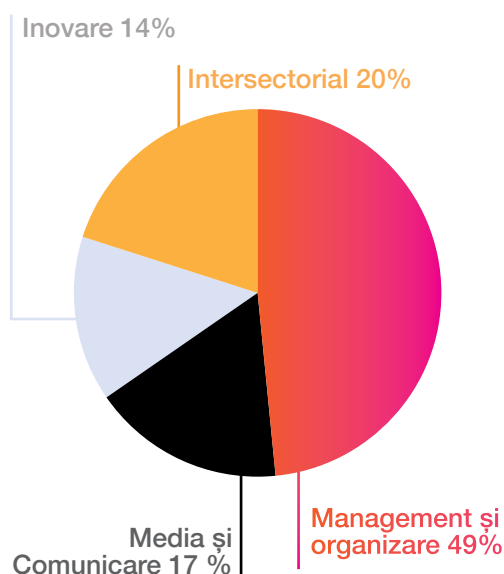
Grupurile-țintă, domeniile și elementele constitutive au fost sectate împreună de către toți partenerii implicați în proiect. Cantitatea de date colectate a fost afectată de barierele lingvistice și de disponibilitatea datelor în unele cazuri, în special din unele state ale UE în care partenerii din proiect nu au putut găsi specialiști disponibili pentru a furniza informațiile necesare.

Prin urmare, am colectat date privind numele organizațiilor care oferă programe de formare, țara de proveniență, grupurile-țintă, tipul organizației, tipul de formare, tema/subiectul formării, focusul special, limba de formare, nivelul de formare, taxa de participare la cursurile de formare, tipul de metode didactice folosite, tipul de materiale de studiu, domeniul competențelor/aptitudinilor și tipul de calificare oferit.

Un total de 384 de programe și activități din 28 de țări au fost cartografiate în cadrul cercetării documentare efectuate de partenerii EU Heritage. Potrivit acestei cartografieri privind tipurile de organizații care oferă programe de formare în domeniul patrimoniului cultural, cel mai întâlnit tip este instituția educațională (82%) – universități, colegii etc. organizațiile care asigură formare în parteneriat se regăsesc doar în 7% din cazuri. În general, parteneriatele sunt stabilite între instituții de învățământ superior și organizații publice sau private, institute internaționale și ONG-uri. În ceea ce privește tipul organizațiilor care asigură formare, peste 70% aparțin sectorului public, în vreme ce 30% sunt întreprinderi private. Grupurile-țintă vizate de furnizorii de formare includ studenți și profesioniști, dar cursurile sunt preponderent organizate pentru studenți (în 68% din cazuri).

GRAFIC 1. Distribuția programelor de formare

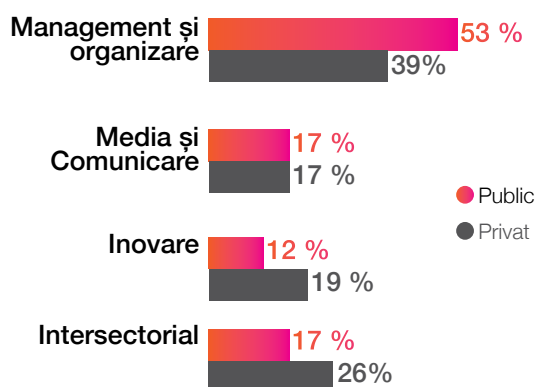
Aproximativ jumătate (48%) din programele de formare cartografiate privesc categoria de Management sau Organizare, 20% din programe pot fi incluse în grupul intersectorial (Studii de Artă Combinată, Practici de Artă Contemporană, Program de Autorizare Ghid Turistic, Masterat în Turism, Cercetarea și Exploatarea Patrimoniului Cultural), iar 17% abordează Comunicarea și Media. Cele 14 procente rămase vizează categoria de Inovație. Furnizorii de formare profesională oferă cursuri în dezvoltarea abilităților, competențelor și capacităților de management (31%), cursuri intersectoriale (26%), digitale și de inovație (16%), de comunicare și media (14%) și cursuri care țin de alte sectoare (13%).

Cercetarea cantitativă

Scopul principal al cercetării cantitative a fost identificarea competențelor necesare pentru specialiștii care activează în domeniile patrimoniului cultural și turismului. Studiul a inclus patru secțiuni: date personale generale, experiența în domeniul culturii/patrimoniului/turismului, abilități/ competențe necesare în sectorul patrimoniului cultural și pregătirea anterioară în patrimoniul cultural și turism.

Chestionarul a fost încărcat pe platforma online HYPERLINK "http://www/\"www.googleforms.com,

GRAFIC 2. Distribuția programelor de formare după grupul țintă

și a fost disponibil în toate limbile țărilor partenere în proiect, alături de varianta în limba engleză. Respondenții au fost selectați dintr-o listă de specialiști în domeniile patrimoniului cultural și turismului, aceștia primind individual o invitație de a răspunde chestionarului nostru.

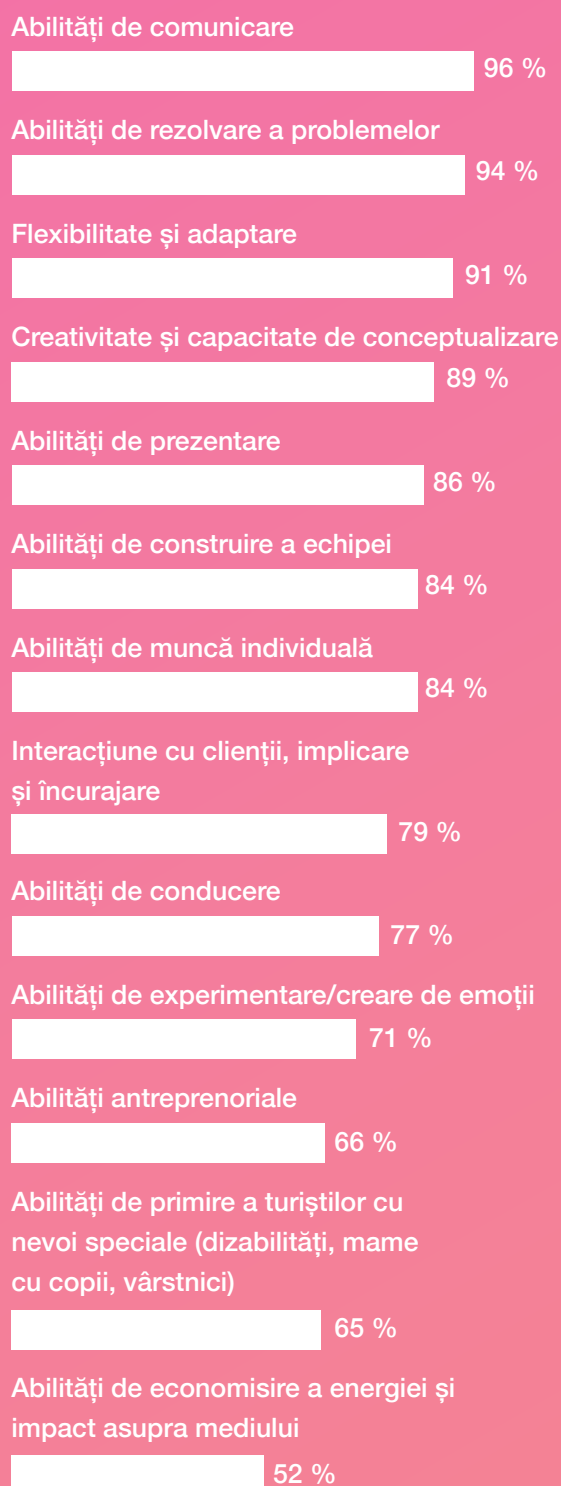
În cazul domeniului promovării patrimoniului, 76% din respondenți au afirmat că ar dori să îmbunătățească abilitățile de diseminare și implicare comunitară; 72% - abilitățile de creare de rețele; 66% - abilitățile de marketing și 63% - abilitățile social media.

În urma cercetării de documentare, a fost efectuat un sondaj online în perioada mai-iulie 2019 și au fost primite 271 de răspunsuri. Analiza acestor răspunsuri arată că, potrivit profesioniștilor din domeniul patrimoniului cultural, cele mai relevante abilități din sector sunt: abilitățile de comunicare (96%), abilitățile de rezolvare a problemelor (94%), flexibilitate și adaptare (91%) sau capacitate conceptuală și creativitate (89%).

În domeniul valorificării patrimoniului, 76% din respondenți ar dori să îmbunătățească abilitățile de implicare comunitară și procesele educative ce implică persoane de diferite vârste și cu abilități diferite, iar 64% sunt interesați să-și perfecționeze abilitățile de strângere de fonduri și 61% - abilitățile de prezentare. Pentru domeniul exploatării patrimoniului, 78% din respondenți ar dori să îmbunătățească abilitățile de know-how pentru inovare; 76% - abilitățile comunitare și curatoriale; 66% - abilitățile de management și 58% - abilitățile în domeniul finanțării. În sfârșit, în domeniul medierii și interpretării, 71% din respondenți doresc să-și perfecționeze abilitățile digitale; 69% - abilitățile de luare a deciziilor și de susținere de cauze, iar 57% - abilitățile privitoare la co-proprietatea asupra obiectivelor/elementelor de patrimoniu.

În ceea ce privește principalele obstacole pentru respondenții care nu au participat într-un program de formare, cele mai menționate sunt: lipsa timpului, lipsa informațiilor detaliate despre cursurile și programele de formare, lipsa banilor sau faptul că nu au știut unde să caute pregătire profesională pentru a-și dezvolta abilitățile. Doar 12% din respondenți au menționat că nu au fost interesați să participe într-un program de formare.

GRAFIC 3. Evaluarea respondenților cu privire la cele mai importante abilități soft în activitatea lor

Cercetarea calitativă

Scopul cercetării calitative este de a dobândi cunoștințe aprofundate ale unor fenomene, o mai bună înțelegere a motivațiilor și atitudinii grupurilor-țintă relevante incluse în studiu față de subiecte de interes specific. Pentru realizarea acestor obiective, 53 de interviuri sociologice au fost realizate în fiecare țară parteneră în proiect, specialiștilor în domeniul patrimoniului cultural și turismului cultural (profesioniști ce activează în management și organizare, comunicare, media, educație) în 12 state membre ale UE.

Cea mai importantă competență menționată de specialiști este cea de comunicare. A fi capabil să vorbești cu oamenii în așa fel încât să îi faci să înțeleagă un anumit lucru, fiind înțeles de audiențe, comunități, deținătorii locali de interese, de viitorii parteneri sau sponsori, este una dintre cele mai importante competențe resimțite din care derivă foarte multe alte competențe: a fi capabil să colaboreze eficient cu alții, să implice și să mobilizeze comunitatea, a fi capabil să strângă fonduri, a fi persuasiv, a avea competențe de marketing și management. Alte competențe importante privesc abilitatea de a crea sau de a face parte din programe de colaborare între diverse instituții sau să crești gradul de conștientizare sau de interes pentru patrimoniu. Implicarea și mobilizarea comunității sunt extrem de importante, prin dezvoltarea proceselor participative prin implicarea diferitelor grupuri crează sau întărește legătura dintre comunitate și patrimoniu. Abilitățile de strângere de fonduri pot avea întotdeauna un impact pozitiv asupra instituțiilor, astfel că a fi capabil să scrii cereri de finanțare, a ști unde și cum să găsești finanțare sunt abilități importante de obținut. Promovarea proiectelor în fața factorilor de decizie, abilitatea de a colabora eficient cu diferite părți interesate, în special cele politice, ar putea duce la posibilitatea de viitoare parteneriate, finanțare, sponsorizare sau evenimente comune care ar putea crește interesul pentru patrimoniu. În exploatarea patrimoniului, competențele manageriale, antreprenoriale sau de conducere sunt importante în gestionarea cu succes a unui proiect sau a unei echipe.

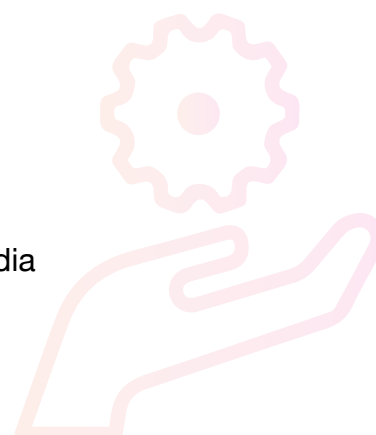
A fi un jucător de echipă și a ști să lucrezi în cadrul unei echipe este extrem de important. Creativitatea și gândirea deschisă sunt considerate abilități importante, în special în interpretarea patrimoniului. Competențele digitale și de media sunt importante în toate aspectele activității de patrimoniu cultural, deoarece mediul digital este o parte importantă a activității de patrimoniu și, ca atare, specialiștii din domeniul culturii ar trebui să aibă cel puțin înțelegerea de bază a diferitelor tehnologii și să fie dispuși să experimenteze și să fie la curent cu tendințele sau ideile tehnologice actuale. Există lacune în ceea ce privește competențele digitale, în special în cazul generațiilor mai în vârstă, dar formarea acestora ar avea, cel mai probabil, un rezultat pozitiv. Mentalitățile depășite și refuzul de a vedea beneficiile mediului digital reprezintă o altă problemă identificată de specialiști.

Inovarea este esențială în ceea ce privește sectorul patrimoniului, deoarece urmărește întotdeauna tendințele actuale și a fi capabil de a găsi întotdeauna modalități noi, interesante și captivante de a comunica altora valoarea patrimoniului este o abilitate importantă care ar trebui folosită, deoarece ar trebui să se concentreze în acest sens pe educarea tinerilor, recrutarea de voluntari și de personal nou pentru a crea un sentiment de implicare și comunitate. Inter / multidisciplinaritatea, abilitățile digitale, experimentarea tehnologiilor noi, crowdfunding și crowdsourcing, design-ul de servicii sau de marketingul gherilă sunt alte competențe inovatoare de care domeniul patrimoniului ar putea beneficia pe deplin. Cât despre așteptările profesioniștilor cu privire la un program de formare, cei mai mulți dintre ei ar dori mai multe cursuri de formare în domeniile management, strângere de fonduri, cursuri curatoriale, abilități digitale, colaborare și promovare în fața factorilor de decizie și implicarea comunității.

Abiliăți și
competențe oferite
deja de programele
de formare

- Abiliăți de management
- Abiliăți trans-sectoriale
- Abiliăți de inovare
- Abiliăți digitale
- Abiliăți de comunicare și media

Abiliăți și
competențe pentru
care este nevoie
de programe de
formare

• Abiliăți de comunicare	• Abiliăți de prezentare
• Abiliăți de rezolvare a problemelor	• Abiliăți de inovare
• Abiliăți de flexibilitate și adaptare	• Abiliăți comunitare și curatoriale
• Creativitate și capacitate conceptuală	• Abiliăți de management
• Abiliăți de mobilizare și implicare a comunității	• Abiliăți de finanțare
• Abiliăți de construire a rețelelor sociale	• Abiliăți digitale
• Abiliăți de marketing	• Abiliăți de co-parteneriat ale siturilor/obiectivelor de patrimoniu
• Abiliăți de Social media	• Abiliăți antreprenoriale
• Abiliăți de strângere de fonduri	• Abiliăți de conducere

Sprijinul acordat de Comisia Europeană pentru elaborarea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului, care reflectă doar opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi trasă la răspundere pentru orice utilizare a informațiilor conținute în aceasta. Utilizare a informațiilor conținute în aceasta.

